

הורות ואוטיזם - האומנם הורות אחרת ?

**יום העיון התקיים ב-22.10.2013, יום ג', בין השעות: 09:00 - 15:00,
בבית השחמט, רח' טאגור 20, רמת אביב, תל-אביב.**

תקצירי הרצאות (לפי סדר הופעתם).

גב' אלן רייסל: מסע בהורות - מכאוס לארגון מחודש, מכאב להתחברות

הילד המאובחן עם הפרעה בספקטרום האוטיסטי מתמודד עם קשיים רגשיים, תקשורתיים וחברתיים. אי ההתחברות ואי הקיום של תחושת ה"אני" מגובשת מקשים ביותר על התפתחותו בשאר המישורים ההתפתחותיים. ההזדקקות של הילד עם ההפרעה האוטיסטית לקשר נבנה עם הוריו מעמידה את תפקיד ההורה במרכז התפתחותו. הקשר הנבנה מהווה את הבסיס לבניית ה"אני" של הילד. ההורה המתמודד עם הכאוס והשבר כתגובה לקבלת האבחנה של ילדו ועם החרדות המציפות הנלוות, זקוק גם הוא לקשר נבנה כדי לבנות את עצמו ותפקידו ההורי הייחודי שעליו לפתח. בהרצאה אתאר את ההתמודדות של ההורה מההיבט של תיאורית ההורות, את המסע מנקודת המוצא של כאוס ושבר לארגון מחודש ולהתחברות לילדו. ההרצאה מתבססת על התיאוריות הפסיכולוגיות ההתפתחותיות ועל הלימוד הממושך מההורים שאני זוכה לעבוד איתם כעת ובשלושת העשורים האחרונים.

ד"ר אריאלה וניאל: עבודה משותפת עם הורים לילדים בגיל הרך תוך כדי קבלת אבחנה התפתחותית עבור ילדם
המעבר להורות הוא אחת התחנות הנתפסות כציון דרך משמעותי בחייהם של אנשים רבים. ספרות ענפה נכתבה על התמורות החיצוניות והפנימיות הנגזרות ממעבר זה בנפשו ובהתנהלותו של אדם ההופך להורה. פחות נכתב, ועוד פחות מדובר, במעבר להורות "אחרת", כאשר הולך ומתברר להורה כי הפעוט שלו אינו מגיב ואינו מתקשר כמו רוב הפעוטות, וכי מעתה עוברת ההתפתחות של שניהם, הורה וילד, למסלול אחר, לא מוכר ולא ידוע. בעוד שלמעבר להורות "רגילה" יש נקודת התחלה ברורה יחסית, לפחות ברמת המציאות החיצונית, הרי שלמעבר להורות לילד עם מגבלה תקשורתית ארוכת טווח אין נקודת התחלה שכזו. במקומה מתרחש תהליך ברור הרבה פחות. ביחידה הקלינית-התפתחותית במרכז בייקר אנו פוגשים הורים בעיצומה של התחלה לא ברורה זו, עוד לפני שהתמונה מתבהרת, כאשר הורים צריכים לנוע בין אי הודאות והצפה לבין ההכרח ההורי שאינו מרפה לפעול ולקדם את הילד. בהרצאה זו ארצה לשתף בסוגיות מרכזיות העולות מתוך העבודה המשותפת עם הורים בשלב התחלתי זה ונוגעות להתמודדות ההורית הייחודית שלהם וכן לצרכים הייחודיים שלהם מאיתנו כצוות טיפולי מלווה.

המצגת של ד"ר וניאל

גב' צופיה סמוחה: הורים לילדים עם אוטיזם נוכח ההצפה באתגרים
אוטיזם הוא הפרעה התפתחותית נרחבת וההתמודדות של ההורה עם אוטיזם אף היא התמודדות התפתחותית נרחבת. לכל אורך החיים חלים שינויים ביכולותיו ובצרכיו של הילד, ההורים ושאר בני המשפחה. מעבודה ממושכת כמנחה של קבוצות הורים לילדים צעירים ובוגרים ניתן ללמוד על הצרכים המשתנים של ההורים והילדים בתקופות שונות בחייהם ועל קשיי התמודדותם בכל שלב ושלב. לגדל ילד עם אוטיזם זה לא פרויקט אלא דרך חיים. כל בני המשפחה (הורים, אחאים וסבים וסבתות) נזקקים לליווי למשך תקופה ארוכה. במקביל, טיפול בהפרעה התפתחותית נרחבת מחייב הקמת מסגרות טיפוליות מתאימות שלוקחות בחשבון שינויים לאורך שנים. המשאב החשוב ביותר של ההורים במסע הזה הוא הקומפוטנטיות שלהם, שפיתוחה הוא מטרת הטיפול בילד ובמשפחה. לתפיסתי, הורים לילד עם קושי כמו אוטיזם לא צריכים להתמודד לבד אלא לעשות זאת כחלק מקהילה שהשתייכות אליה היא בעייתית. הקשר בין הורים ואנשי מקצוע היא סוגיה מרכזית נוספת המחייבת ליבון אליה אתיחס בדברי.